

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 października 2015 roku Sąd Rejonowy w Płocku w sprawie z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością siedzibą w G. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł. o zapłatę 945,45 zł w punkcie I - zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 400,08 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 października 2013 roku do dnia zapłaty; w punkcie II – w pozostałej części oddalił powództwo; w punkcie III - zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 771,39 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, sygn. akt V GC 102/14 (wyrok k. 159).

Najistotniejsze ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego w kontekście złożonej apelacji sprowadzają się do ustaleń, że w dniu 18 lipca 2013 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uległ uszkodzeniu pojazd marki D. (...) nr rej. (...), użytkowany przez D. S.. Sprawcą kolizji był kierujący pojazdem, który posiadał ubezpieczenie OC u pozwanego. Poszkodowany w tym samym dniu zgłosił pozwanemu szkodę. W dniu 18 lipca 2013 roku poszkodowany zawarł z (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. Oddział w P. umowę najmu samochodu R. (...) z czynszem wysokości 255 zł netto za jedną dobę wynajmu. Płatność miała nastąpić bezgotówkowo poprzez przelew odszkodowania z ubezpieczenia sprawcy szkody. Stawka najmu był ustalana jako średnia stawka liczona przez wypożyczenie A., S. i E.. Jednocześnie poszkodowany zlecił tego samego dnia wykonanie naprawy uszkodzonego pojazdu temu samemu podmiotowi. Czas naprawy pojazdu obejmował okres od dnia 18 lipca 2013 roku do dnia 2 sierpnia 2013 roku, przy czym łączna wysokość czynszu za 14 dni wynajmu i przy uwzględnieniu rabatu wyniosła 2.445,45 zł netto (174,67 zł netto za dobę). Warsztat nie obciążył poszkodowanego kosztami za jeden dzień najmu. Zlecenie naprawy nastąpiło w dniu 18 lipca 2013 roku. Następnego dnia zgłoszono pozwanemu konieczność przeprowadzenia oględzin, które zostały nastąpiły 23 lipca 2013 roku. Tego samego dnia zostały zamówione części, które warsztat otrzymał po 2 dniach roboczych, tj. 25 lipca 2013 roku i następnego dnia rozpoczęto naprawę, która zakończyła się w dniu 2 sierpnia 2013 roku – w tym dniu poszkodowany zdał pojazd zastępczy. Pozwany przełał na rzecz powoda uprawnionego z dokonanej przez poszkodowanego na rzecz (...) sp. z o.o., a następnie na jego rzecz cesji wierzytelności z tytułu odszkodowania z polisy OC sprawcy szkody komunikacyjnej łączną kwotę odszkodowania w wysokości 1.500 zł.

Stawka najmu pojazdu zastępczego ustalona przez Sąd Rejonowy w oparciu o opinię biegłego za okres 14 dni przy uwzględnieniu danych z terenu P. zawierała się od 105,85 zł do 135,72 zł netto za dobę najmu, natomiast okres niezbędny do naprawy uszkodzonego pojazdu z uwzględnieniem dni wolnych od pracy to 13 dni plus jeden dzień na zdanie pojazdu. W oparciu o poczynione ustalenia Sąd I instancji wskazał, iż odpowiedzialność pozwanego znajduje oparcie w art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 19 ust. 1 ustawy o Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. W ocenie Sądu Rejonowego w rozpoznawanej sprawie nie budziła wątpliwości odpowiedzialność strony pozwanej za skutki kolizji drogowej z dnia 18 lipca 2013 roku. Sąd uznał także, że czas najmu pojazdu zastępczego odpowiadał uzasadnionemu czasowi naprawy pojazdu, a tym samym nie doszło do zawinonego po stronie warsztatu przedłużenia czasu naprawy, w kontekście kosztów najmu, co wynikało z opinii biegłego sądowego. Sąd I instancji w oparciu o opinię biegłego sądowego ustalił, iż przyjęta przez powoda stawka najmu pojazdu nie występuje na rynku lokalnym i jest zawyżona. Zdaniem tego Sądu najwyższa stawka jaką należało zastosować to 135,72 zł netto, jako górna stawka ustalona przez biegłego na podstawie danych cenowych z okolicy P.. Sąd Rejonowy ustalił, że za 14 dni najmu kwota odszkodowania z tego tytułu wynieść powinna 1.900,08 zł, podczas gdy pozwany wypłacił 1.500 zł. Tym samym Sąd Rejonowy zasądził kwotę 400,08 zł tytułem brakującego odszkodowania wraz z odsetkami i oddalił powództwo w pozostałej części. O kosztach postępowania orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. (uzasadnienie k. 170-176).

Apelację od tego wyroku wniosła strona powodowa, zaskarżając go w części, tj. w punkcie II i III i zarzucając:

1. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a w szczególności:

- naruszenie przepisu art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. poprzez nadużycie zasady swobodnej oceny dowodów przy ocenie dowodu z opinii biegłego sądowego mgr inż. Z. K. poprzez oparcie rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie na teźże pini, która nie jest miarodajna dla rozstrzygnięcia sprawy, albowiem biegły uwzględnił w teźże opinii jedynie ceny najmu pojazdu stosowane przez wypożyczalnię samochodowe, podczas gdy w przedmiotowej sprawie samochód uszkodzonym był wypożyczany przez warsztat świadczący jednocześnie usługę naprawy pokolizyjnej. Nadto biegły – mimo wyraźnego wniosku dowodowego powódki zawartego w pkt 10 ust. 15 petitum pozwu – nie zankietował podmiotów działających na lokalnym rynku wskazanych przez powódkę w pkt 10 ust. 13 petitum pozwu; co więcej biegły samowolnie dokonał uśrednienia stawek najmu, podczas gdy w przedmiotowej sprawie istotne było ustalenie przedziału cen rynkowych stosowanych przez innych przedsiębiorców działających na lokalnym rynku celem ustalenia, czy zastosowana w przedmiotowej sprawie cena najmu mieściła się w tym przedziale, a w konsekwencji może być uwzględniona przy obliczaniu należnego odszkodowania ubezpieczeniowego,

- naruszenie przepisu art. 328 § 2 k.p.c. oraz art. 248 k.p.c. w zw. z art. 187 § 2 pkt. 4 k.p.c. i art. 245 k.p.c. poprzez nieuzasadnione pominięcie wniosku dowodowego powódki sformułowanego w pkt 10 ust. 13 (i ust. 15) petitum pozwu w przedmiocie zobowiązania wskazanych przez powódkę podmiotów do przedłożenia w poczet materiału procesowego niniejszej sprawy cenników usług najmu tożsamego pojazdu, względnie o zankietowanie tychże podmiotów przez biegłego sądowego sporządzającego w niniejszej sprawie opinię celem badania stawek rynkowych i ustalenia, czy zastosowana w niniejszej sprawie dobową stawka najmu pojazdu zastępczego klasy C w wysokości 174,70 zł netto mieści się w tymże przedziale,

- naruszenie przepisu art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 308 k.p.c. i art. 309 k.p.c. w zw. z art. 245 k.p.c. poprzez nadużycie zasady swobodnej oceny dowodów z dokumentów prywatnych w postaci ofert wypożyczalni samochodowych o zasięgu ogólnopolskim (A., S., E.) poprzez całkowite ich pominięcie, podczas gdy Komisja Nadzoru Finansowego w Komunikacie w sprawie wytycznych dot. zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego z dnia 21 września 2010 roku w pkt. 3.2. wyraźnie wskazała, iż „koszt doby wynajmu nie powinien odbiegać od cen występujących na lokalnym rynku nie więcej jednak, niż ceny stosowane w renomowanych, ogólnopolskich wypożyczalniach należących do wiodących sieci” – brak uzasadnienia przez Sąd I instancji przyczyn, dla których odmówił mocy dowodowej ww. środkiem dowodowym stanowi również naruszenie przez tenże Sąd przepisu art. 328 § 2 k.p.c.,

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na ustaleniu rynku lokalnego jako rynku usług podmiotów świadczących usługi najmu pojazdów zastępczych z wykluczeniem warsztatów samochodowych, które świadczą usługi tego typu (mimo, że w tej konkretnej sprawie uszkodzony skorzystał z usługi najmu pojazdu zastępczego właśnie od warsztatu samochodowego, co świadczy o zapotrzebowaniu na rynku lokalnym na tego typu usługi),

2. naruszenie prawa materialnego, a w szczególności:

- naruszenie przepisu art. 361 i art. 363 k.c. poprzez błędną wykładnię i uznanie, iż przyznane odszkodowanie nie musi pokrywać w całości poniesionych przez uszkodzowanego udokumentowanych i uzasadnionych kosztów najmu pojazdu zastępczego zgodnie z zasadą pełnego odszkodowania.

Apelujący wniosł o zmianę zaskarżonego wyroku w części, tj. w pkt. II i III poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 545,37 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 października 2013 roku do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w tym kosztami zastępstwa procesowego za I instancję wedle norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w części, tj. w pkt II i III oraz przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, a także zasądzenie od pozwanego na rzecz z powódki kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym wedle norm przepisanych.

Powódka wniosła ponadto o przeprowadzenie przez Sąd II instancji uzupełniającego postępowania dowodowego w zakresie niezrealizowanych przez Sąd I instancji wniosków dowodowych zawartych w pkt. 10 ust. 13 i 15 petitum pozwu (w tym uzupełniającej opinii biegłego sądowego) oraz o dopuszczenie i przeprowadzenie w oparciu o przepis art. 381 k.p.c. dowodu z dokumentu prywatnego w postaci Komunikatu Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie wytycznych

dot. zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego z dnia 21 września 2010 roku, na okoliczność rekomendowanych przez KNF cen usług najmu pojazdów zastępczych - dowód ten stał się niezbędny dopiero na etapie apelacji z uwagi na stanowisko Sądu Rejonowego zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (apelacja k. 180-184).

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych (odpowiedź na apelację k. 194-195).

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie. Podniesione w niej zarzuty są bezzasadne i nie mogą prowadzić do podważenia zaskarżonego wyroku. Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne Sądu I instancji, jak również podziela dokonaną przez ten Sąd ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie oraz interpretację zastosowanych przepisów prawa.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do ustalenia wysokości stawki, która winna być stosowana przy najmie pojazdu zastępczego przez poszkodowanego, a od której to stawki zależało ustalenie wysokości należnego odszkodowania. W ocenie Sądu Okręgowego trafnie Sąd Rejonowy dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej i sformułował tezę dowodową uwzględniającą istotę sprawy - jej przedmiotem była analiza stawek na rynku lokalnym wynajmu pojazdów zastępczych w 2013 roku, pojazdów klasy C porównywalnych do pojazdów wynajętych w niniejszej sprawie z uwzględnieniem rzeczywistego okresu wynajmu, a nadto ustalenia okresu koniecznego i niezbędnego do naprawy uszkodzonego samochodu w związku ze szkodą z dnia 18 lipca 2013 roku (k. 91). Poprawnie też, po wnikliwie przeprowadzonym postępowaniu dowodowym, Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o opinię biegłego sądowego, że uzasadniony technologicznie czas naprawy wynosi 14 dni (k. 115 opinii), co zresztą zgodne było z żądaniem powoda, a zastosowana stawka wynajmu pojazdu zastępczego w stosunku do użytkowanego przez poszkodowanego pojazdu w tym czasie w kwocie 174,67 zł była stawką zawyżoną, bowiem obowiązujące stawki wynajmu samochodu na terenie P. dla pojazdu wynajmowanego przez poszkodowanego i na tych samych zasadach, wynosiły średnio 116,05 zł netto za dobę, w przedziale rzeczywistych stawek wynajmu stosowanych przez firmy zajmujące się tego rodzaju działalnością na rynku w P., w których najniższa wyniosła 105,85 zł netto za dobę, a najwyższa 135,72 zł (k. 7-11 opinii biegłego k. 116-121). Ustalona w ten sposób zarówno średnia stawka najmu pojazdu zastępczego, jak i górna stawka przedziału cen najmu stanowi ceny maksymalne ze wszystkich przyjętych przez biegłego wariantów ustalania tych stawek.

Zastrzeżenia strony powodowej podniesione w apelacji, kwestionujące prawidłowość oceny wydanej przez biegłego opinii, jako dowodu przeprowadzonego w sprawie – zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c., sprowadzały się do kwestii nieodniesienia wskazanej przez niego stawki najmu pojazdu zastępczego do stawek rynkowych obowiązujących na tym terenie, zgodnie z wnioskiem dowodowym zawartym w pozwie. Zdaniem skarżącego Sąd I instancji nie miał podstaw dla uwzględnienia ustalonych przez biegłego cen najmu samochodów usługodawców zajmujących się jedynie wypożyczaniem aut, a nie prowadzących równoległe naprawy pokolizyjnej (wskazane przez powoda A., S., E.). Pełnomocnik powoda w piśmie procesowym z dnia 25 sierpnia 2015 roku (k. 139-140) wniósł zarzuty do pisemnej opinii biegłego, obejmujące swoim zakresem przytoczone zarzuty apelacyjne, na skutek czego Sąd Rejonowy wezwał na rozprawę biegłego sądowego oraz zawiadomił pełnomocników stron (zarządzenie k. 145). Na tej rozprawie w dniu 12 października 2015 roku, na której Sąd dopuścił i przeprowadził dowód z uzupełniającej ustnej opinii biegłego na okoliczność ustosunkowania się do tych zarzutów, strona powodowa nie stawiała się (protokół rozprawy k. 155-157). Biegły wyjaśnił wówczas, że rzeczywiste stawki najmu pojazdów za dany okres, przyjął na podstawie cenników internetowych firm reprezentatywnych dla tego rynku ze względu na rodzaj prowadzonej działalności, rozległą sieć i dużą flotę pojazdów. Biegły podkreślił, że warsztaty naprawcze, co prawda wypożyczają pojazdy zastępcze, ale na czas pozostawiania naprawianych przez klientów ich własnych pojazdów i tego rodzaju działalność nie jest adresowana do szerokiego grona klientów i jako taka jest praktycznie dostępna tylko dla klientów warsztatów naprawczych. Zatem flota pojazdów zastępczych warsztatów naprawczych w istocie jest znikoma w porównaniu z flotą pojazdów firm w głównej mierze zajmujących się wyłącznie wynajmem pojazdów, z tego też względu w zasadzie jest to część rynku i to przeznaczona dla wybranego grona klientów z szerokiego rynku

wynajmu pojazdów w P., nadto z bezgotówkową formą rozliczenia wzorowaną na stawkach stosowanych przez duże międzynarodowe sieci wynajmu pojazdów mające swoje przedstawicielstwa w P. typu E., A. i S.. Zdaniem biegłego stawki te jak i pojazdy są w istocie przeznaczone dla innego grona klientów, głównie obcokrajowców, gdzie ceny wynajmu w P. podawane przez te firmy praktycznie nie odbiegają od stawek wynajmu w innych miastach Europy Zachodniej, jak też podawane najczęściej w euro, przeliczane są dopiero na złotówki. Dodatkowo te punkty wynajmu najczęściej zlokalizowane są na lotniskach w pobliżu renomowanych hoteli - firmy te nie posiadają punktu wynajmu w P.. Stawki stosowane przez te firmy odbiegają od rzeczywistych, rynkowych stawek najmu w P. z racji przeznaczenia na inny rynek klientów (k. 156).

Opinia biegłego (art. 278 k.p.c.) podlega ocenie - przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c. - na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków. Opinia biegłego sądowego spełniała podstawowe wymogi, była spójna, rzetelna, logiczna i bezstronna. Sąd Rejonowy w oparciu o jej wnioski trafnie ustalił, że zasadnym jest zastosowanie stawki najwyższej ze wskazanego przedziału stawek najmu pojazdu zastępczego na terenie P. i okolic w okresie powstania szkody i wynajmu tego pojazdu w firmach prowadzących tylko wynajem samochodów w wysokości 135,72 zł netto za dobę. Tylko bowiem stawki stosowane przez tego rodzaju firmy, a nie warsztaty naprawcze czy wielkie firmy sieciowe o zasięgu ogólnoeuropejskim, ze względu na zdecydowanie większościowy udział w rynku wynajmu pojazdów, są stawkami cenotwórczymi na tym rynku i z tego względu należało je zastosować w niniejszej sprawie jako właściwe.

Powyższe czyni bezzasadnym wniosek dowodowy złożony w apelacji o uzupełnienie postępowania dowodowego przez dopuszczenie do analizy obowiązujących stawek wynajmu pojazdów zastępczych cennika usług w tym zakresie świadczonych przez warsztaty wskazane przez powódkę w pozwie.

Wobec powyższego jako bezzasadny jawi się zarzut błędnych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Rejonowy na bazie opinii biegłego sądowego (art. 233 § 1 w zw. z art. 178 k.p.c.). W konsekwencji uwzględnienie, niekwestionowanego przez stronę pozwaną okresu wynajmu pojazdu zastępczego przez 14 dni oraz wypłaconej już przez pozwanego tytułem odszkodowania za wynajem pojazdu zastępczego kwoty 1.500 zł, przed wszczęciem procesu, skutkowało uwzględnieniem roszczenia powoda w zakresie kwoty 400,08 zł.

W tak prawidłowo ustalonym przez Sąd Rejonowym stanie faktycznym sprawy brak było podstaw do uznania, że zasądzone z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego odszkodowanie nie pokrywało w całości poniesionych przez poszkodowanego z tego tytułu uzasadnionych kosztów, zgodnie z zasadą pełnego odszkodowania. Z tego względu za chybiony Sąd Okręgowy uznał zarzut naruszenia art. 361 k.c. w związku z art. 363 k.c. W każdym przypadku bowiem ocena czy określone koszty poniesione przez poszkodowanego mieszczą się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego winna być dokonywana na podstawie konkretnych okoliczności sprawy, a w szczególności po dokonaniu oceny, czy poniesienie tego wydatku było obiektywnie uzasadnione i konieczne. W realiach niniejszej sprawy tylko wynajem pojazdu za stawkę dobową stosowaną przez firmy trudniące się tylko najmem pojazdów, kształtującą się w górnej granicy stawek obowiązujących na terenie P. i okolic w powyższym okresie daje gwarancję naprawienia z tego tytułu szkody bez przewyższania jej rozmiarów. Zatem prawidłowo Sąd Rejonowy zasądził odszkodowanie odpowiadające kosztom uwzględniającym wskazaną przez biegłego sądowego stawkę wynajmu auta zastępczego - najwyższą w przedziale stosowanych przez tego rodzaju przedsiębiorców.

Zdaniem Sądu Okręgowego, nie można również zgodzić się z podniesionym przez powoda w apelacji zarzutem naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Przepis ten zobowiązuje sąd orzekający do wskazania w uzasadnieniu wyroku podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenia faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Naruszenie przepisu, określającego wymagania, jakim winno odpowiadać uzasadnienie wyroku sądu (art. 328 § 2 k.p.c.), może być ocenione jako mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy w sytuacjach tylko wyjątkowych, do których zaliczyć można takie, w których braki w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej są tak znaczne, że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej

(stanowisko takie zajął Sąd Najwyższy w wyroku z 7 lutego 2001 roku, sygn. akt V CKN 606/00, opubl. Lex nr 53116). Sytuacja taka w rozpoznawanej sprawie nie występuje, gdyż Sąd I instancji dokonał stosownych ustaleń dotyczących przedmiotu sprawy. W sposób wyczerpujący wskazał podstawę faktyczną i prawną rozstrzygnięcia i dokonał oceny dowodu z opinii biegłego sądowego. Uzasadnienie sporządzone przez Sąd I instancji całkowicie umożliwia dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia. Chybiony jest zarzut nieodniesienia się w uzasadnieniu do kwestii nieuwzględnienia w tezie dowodowej dla biegłego sądowego cen wynajmu stosowanych przez wskazane przez powoda podmioty, gdyż Sąd Rejonowy wyjaśnił oceniając ten dowód z jakich powodów uznał opinię za rzetelną i zupełną, w tym przeanalizował zastosowaną przez biegłego metodologię oraz fakt braku reakcji procesowej powoda kwestionującego tę opinię, spowodowany nieobecnością na rozprawie (pomimo prawidłowego zawiadomienia), na której biegły złożył uzupełniającą ustną opinię w tym zakresie (uzasadnienie k. 172-175).

Odnosząc się do przywołanego przez powódkę dokumentu w postaci Komunikatu Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie wytycznych dotyczących zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego z dnia 21 września 2010 roku, podkreślić należy, że jako akt informacyjno-wyjaśniający organu państwowego adresowany do podmiotów podlegających jego nadzorowi, w tym na rynku ubezpieczeń, nie jest w żaden sposób wiążący dla sądów prowadzących z udziałem tych podmiotów postępowania, a nadto nie może stanowić dowodu w niniejszej sprawie, bowiem nie jest sam przez się dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (art. 245 k.p.c.).

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 90 zł, zgodnie z § 6 pkt 2 w związku z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz. 490 ze zm.).